

Activiteitenprogramma 2014

1. Inleiding

Naast het Jaarrapport over het jaar 2012 publiceert het CvTA een Activiteitenprogramma 2014. Voor het College van Toezicht collectieve beheersorganisaties Auteurs- en Naburige rechten (CvTA) is dit jaar een overgangsjaar, omdat vanaf 1 juli 2013 de nieuwe Wet voor het toezicht op de collectieve beheersorganisaties (CBO's) van kracht is geworden. Met deze wet neemt niet alleen het aantal onder toezicht staande organisaties toe van 5 naar 17, maar is ook het instrumentarium voor toezicht van het CvTA versterkt. De wettelijke regels zullen van toepassing zijn op het Jaarrapport over 2013, waartoe voorliggend activiteitenprogramma wordt ingezet.

Het CvTA heeft voor de beoordeling van de CBO's in het toezichtjaar 2012 op onderdelen gebruik gemaakt van de nieuwe wettelijke basis, mede om op grond hiervan ervaring op te doen voor het vernieuwde toezicht in de komende jaren. Het in 2013 ontwikkelde toezichtskader, dat aan de CBO's en aan de belangenorganisatie VOI@E is toegelicht, is daarbij een belangrijk richtsnoer.

De ambitie van het CvTA is erop gericht om, met behulp van het nieuwe wettelijke instrumentarium, het effectief, efficiënt en transparant functioneren van CBO's te bevorderen, waarbij de CBO's aanvaardbare maximale uitvoeringskosten hanteren. Het CvTA zet daarbij in op open, actief en onafhankelijk toezicht, waarbij het optreden proportioneel dient te zijn. Mede in dit licht en vanuit het oogpunt van het voorkomen van onnodige verzwarende toezichtslasten voor de onder toezicht staande CBO's, wil het CvTA gebruik maken van informatie die deze organisaties reeds opleveren. Voorbeelden hiervan zijn het door de brancheorganisatie VOI@E ontwikkelde keurmerk en de besluitvormings- en verantwoordingsinformatie die de CBO's aanleveren. Het CvTA zal daarbij wel de kwaliteit en betrouwbaarheid van de aangeleverde informatie zelf willen kunnen blijven vaststellen steeds als dat voor de onafhankelijke beoordeling door het CvTA noodzakelijk is. Daarnaast behoudt het CvTA het recht om eigen onderzoek te (laten) doen, indien het dit noodzakelijk acht voor de uitoefening van zijn taak. Het CvTA stelt zaken aan de orde bij de CBO's en andere organisaties, wanneer het meent dat daarvoor redenen zijn buiten de reguliere informatievoorziening om.

Op basis van de bevindingen in het toezichtsjaar 2012, de normen en instrumenten voor het toezicht en het recent vastgestelde toezichtskader wil het CvTA zich met name richten op de volgende activiteiten.

2. Verdere ontwikkeling instrumentarium

Naast het bestaande instrumentarium van adviseren, het geven van (bindende) aanwijzingen en het vooraf goedkeuren van belangrijke besluiten (wijzigingen van statuten, repartitiereglementen, licenties en overeenkomsten), is er een aantal nieuwe wettelijke normen en instrumenten toegevoegd. Dit betreft bijvoorbeeld normen ten aanzien van de transparantie van de organisatie, de financiële verslaggeving en de kosten, de mate waarin kosten daadwerkelijk worden beheerst en de mate waarin geïncasseerde gelden tijdig onder de rechthebbenden worden verdeeld. Nieuwe instrumenten zijn bijvoorbeeld de ex ante toetsing van eenzijdige buitensporige tariefsverhogingen

en het instrumentarium voor handhaving via bestuurlijke boetes en het opleggen van een last onder dwangsom.

Het CvTA zal de feitelijke en praktische uitwerking van de normen in 2014 verder ter hand nemen en deze vaststellen na de sector hierin gekend te hebben. Daarnaast zal het CvTA methoden ontwikkelen om deze nieuwe normen te toetsen (bijvoorbeeld ten aanzien van de tariefsverhogingen indien deze zich zullen voordoen en ten aanzien van kostenbeheersing die gegeven de wettelijke bepalingen actief aandacht van het CvTA vragen) en om de hierop toegesneden informatie te verkrijgen.

3. Traject 0-meting

Gelet op de uitbreiding van het aantal onder toezicht staande CBO's van 5 naar 17, zal het CvTA in 2014 de 'staat' van de CBO's in beeld brengen, om op basis hiervan effectief en risico-gestuurd toezicht te kunnen uitvoeren. Daartoe wil het CvTA in het jaar 2014 kennismaken met de besturen en het management van de CBO's en andere onder toezicht staande (service)organisaties. Onderwerp van deze gesprekken zullen in elk geval zijn: de wijze waarop zij deze organisaties besturen en kosten beheersen, de samenwerking met andere organisaties hebben geregeld, de relaties met betalingsplichtigen hebben vormgegeven en de 'dienstverlening' naar rechthebbenden verrichten. Deze gesprekken zullen plaatsvinden op basis van een gestructureerde dataverzameling bij de CBO's en zo mogelijk andere organisaties, zodat de onderlinge en geobjectiverde vergelijkbaarheid tussen de CBO's is gewaarborgd. Een en ander leidt tot inzicht in de stand van zaken bij de CBO's in 2014 op de volgende deel terreinen:

a. **Transparantie:** De wijze waarop de CBO zijn handelen en besluiten openbaar maakt en motiveert, voor zowel de rechthebbende, als de betalingsplichtige.

b. **Bestuur en Organisatie:** De mate waarin de CBO is toegerust om de taken van incasso en repartitie naar behoren uit te voeren, inclusief een goede besturing en beheersing en regelingen voor geschillen. Hiertoe behoort ook de wijze waarop de CBO's omgaan met de belangen van rechthebbenden in repartitiereglementen en aansluitingsovereenkomsten, waarvoor bij wijziging of vaststelling goedkeuring van het CvTA is vereist. Het CvTA zal hierbij de voorstellen van de CBO's voor wijziging of vaststelling van repartitiereglementen en aansluitingsovereenkomsten, die het mogelijk ter goedkeuring krijgt voorgelegd in 2014, betrekken.

c. **Tarieven:** De wijze waarop de CBO's nieuwe collectieve overeenkomsten met betalingsplichtigen tot stand brengen, de wijze waarop zij dit motiveren (grondslagen) en de verhouding met andere vergelijkbare tarieven. Daarbij zal het CvTA, waar nodig, mogelijke meldingen van nieuwe tarieven en eventuele verzoeken voor toetsing van door de CBO voorgelegde of als buitensporig ervaren eenzijdige tariefsverhogingen betrekken.

d. **Financieel beleid:** Dit betreft de set van financiële en deels niet-financiële gegevens om een oordeel te kunnen geven over de omvang van incasso en repartitie, de omvang van de kosten die met incasso en repartitie zijn gemoeid, de wijze waarop de kosten worden beheerst en de tijdigheid waarmee de rechthebbenden hun gelden ontvangen. Daarnaast zal aandacht zijn voor bijvoorbeeld

de mate van conformiteit aan de eisen van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Op voorhand wil het CvTA bij de bovengenoemde deelterreinen in 2014 bijzondere aandacht besteden aan:

Ad a. Transparantie

Hierbij zal in de eerste plaats getoetst worden of de CBO's voldoen aan het opstellen en openbaar maken van een jaarverslag en jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en of nevenfuncties van functionarissen van de CBO's worden gepubliceerd. Daarnaast zal het CvTA nagaan of de 17 organisaties voldoende helder op hun websites communiceren naar rechthebbenden op het punt van statuten, geschillenregelingen, licentievoorwaarden, de mate van representativiteit en legitimiteit en de wijze waarop wel of geen vrijwaring wordt gegeven van claims van niet-vertegenwoordigde rechthebbenden en geschillenregelingen. Bij de transparantie naar de betalingsplichtigen gaat het om de openbaarmaking van de gehanteerde tarieven, tariefgrondslagen en kortings- en geschillenregelingen. Op financieel gebied moeten de beheerskosten openbaar worden gemaakt in het jaarverslag en moet de wijze van beheer en de verdeling van gelden (inclusief de tijdigheid van het verdelen van gelden onder rechthebbenden) worden toegelicht.

Ad b. Bestuur en organisatie

De governance en de interne checks and balances; zijn deze in opzet voldoende ingericht en werken ze ook als bedoeld? De vraag hier is of de interne organisatie zodanig is ingericht en wordt bestuurd en beheerst dat incasso en repartitie voldoende efficiënt en effectief (kunnen) worden uitgevoerd en er voldoende intern en extern wordt samengewerkt. Daarbij zal bestuur en organisatie van de CBO onder meer getoetst worden aan de hand van de *Notitie inzake goed en integer bestuur CBO's* (CvTA, 2010)¹, waarin bijzondere aandacht is voor openbaarheid van beleid en resultaten, het voorkomen van belangenverstremgeling en een goede scheiding tussen toezicht en uitvoering. Daarnaast zal de focus van het CvTA gericht zijn op de opzet en werking van de interne geschillenregelingen voor de rechthebbenden en de ervaringen met de nu in de wet opgenomen onafhankelijk van de CBO's werkende Geschillencommissie Auteursrechten voor betalingsplichtigen (de Geschillencommissie Auteursrechten Zakelijk).

Ad c. Tarieven

Op grond van de ex-ante toetsing van mogelijke voorstellen vanuit de CBO's voor eenzijdige en buitensporige tariefsverhogingen of meldingen daarvan door bijvoorbeeld betalingsplichtigen zal het CvTA een toetsingskader ontwikkelen. Daarbij worden bijvoorbeeld eerdere tariefstijgingen in dezelfde of vergelijkbare branches, tariefontwikkelingen in andere Europese landen, de motivatie, de gelijke behandeling in gelijke gevallen en arbitraire vrijstellings- of kortingsregelingen betrokken.

¹ Hier ligt het voor de hand CBO's ook te toetsen aan de hand van hun eigen gedragscode en per CBO het eigen beleid en organisatie.

Ad d. Financieel beleid

De aandacht in het financiële beleid zal in de eerste plaats gericht zijn op de doelmatigheid van het gevoerde financieel beleid en de mate waarin de geïncasseerde gelden binnen drie jaar onder rechthebbenden worden verdeeld. Daarnaast zal de aandacht uitgaan naar de mate waarin kosten worden beheerst. Hierbij zal het CvTA toetsen hoe de beheerskosten zich verhouden tot het in de AMvB bij de nieuwe toezichtswet opgenomen drempelwaarde van 15% van het incasso- of repartitievolume in het betreffende jaar (2013). Bij overschrijding van dit kostenpercentage zal het CvTA de hieraan ten grondslag liggende motieven van de CBO beoordelen.

Naast deze beoordelingen, die mede zullen worden uitgevoerd aan de hand van kengetallen over incasso, repartitie en kosten, zal de aandacht in het toezicht op het financieel beleid in 2014 gericht zijn op:

- Reservevorming.
- Majeure investeringen.
- Sociaal-culturele fondsvorming.
- Effecten van juridische procedures.

Het CvTA kiest in het bijzonder voor deze onderwerpen van het financieel beleid, omdat het gelden vanuit de incasso betreft die – in ieder geval op korte termijn – in mindering worden gebracht op de omvang van de te reparteren gelden voor rechthebbenden.

Het traject van de 0-meting van het CvTA bij de CBO's zal zijn neerslag vinden in de Jaarrapporten over 2013 en 2014. Daarnaast zullen de resultaten gebruikt worden voor de verdere inrichting van het risico-gestuurd toezicht van het CvTA. Het kan daarbij gaan om gemeenschappelijke risico's die inherent verbonden zijn aan de inrichting van de organisatie van incasso en repartitie en de besturing daarvan, maar het kan ook betrekking hebben op specifieke risico's bij één of enkele CBO's. De te voeren gesprekken en de gestructureerde informatie "uitvraag" kunnen in concrete gevallen ook leiden tot verdere actie van het CvTA. Deze 0-meting-aanpak biedt naar de bedoeling van het CvTA de mogelijkheid het toezicht meer te richten en bij te dragen aan de effectiviteit en efficiency van het toezicht.

4. Incidenten

Aangezien incidenten nooit door het reguliere wettelijke toezicht kunnen worden uitgebannen, blijft het CvTA alert op mogelijke incidenten bij individuele CBO's mede in verband met mogelijke doorwerking in de sector of de reputatie van die sector. Incidenten zijn naar hun aard niet te voorkomen, maar de toezichthouder zal wel steeds, en zeker in ernstige gevallen, een oordeel moeten vormen over het gebeurde.

Het CvTA zal de ontwikkelingen in de sector, de CBO's en het nationale, EU- en internationale beleid met betrekking tot auteurs- en naburige rechten en het toezicht daarop nauwlettend volgen. Daartoe voert het CvTA regelmatig overleg met de besturen en het management van de CBO's, de brancheorganisatie VOI@E, organisaties en deskundigen op het brede terrein van auteursrecht en naburig recht, en in ieder geval de Ministeries van Veiligheid en Justitie en van Onderwijs, Cultuur en

Wetenschappen. Het CvTA neemt deel aan het rijksbrede beraad van externe toezichthouders, heeft specifieke samenwerkingsafspraken gemaakt met de Autoriteit Consument en Markt (ACM) en heeft een regulier contact met de onafhankelijke Geschillencommissie.

Indien nodig zal het CvTA, op basis van incidenten of bij constatering van een meer structurele problematiek in de sector, niet schromen om in te grijpen. Dit zal zij doen aan de hand van een – inmiddels uitgebreid - scala aan instrumenten voor interventie: mondelinge en schriftelijke advisering, (bindende) aanwijzingen en zo mogelijk sancties in de vorm van het onthouden van goedkeuring of het opleggen van sancties. Daarnaast kan het CvTA door middel van notities of richtlijnen, zoals in het verleden de notities *Goed bestuur en integriteit CBO's* en *Sociaal cultureel beleid CBO's*, normoverdragend optreden.

Februari 2014